

2^e jaar op rij daling aantal spoorlopers

Acties op het terrein beginnen stilaan te lonen

BRUSSEL, vrijdag 10 januari 2020 – In 2019 registreerde spoorbeheerder Infrabel 705 officiële meldingen van spoorlopers. In vergelijking met het jaar daarvoor is dat een vermindering van 8%. Het is al de tweede daling op rij. De vele acties op het terrein, zoals het plaatsen van afsluitingen, struikelmatten, sensibiliseringsacties en doorgedreven controles door Securail en politie, beginnen stilaan resultaat op te leveren. Maar spoorlopen is in België nog steeds problematisch. Maatregelen blijven dus nodig. Daarom heeft Infrabel in de Brusselse Noord-Zuidverbinding, het drukste spooknooppunt van het net, een nieuw camerasysteem laten installeren om spoorlopers te detecteren.

Minder spoorlopers in 2019

Voor het tweede jaar op rij daalt het aantal officiële meldingen van spoorlopers op het Belgische spoorwegdomein. In 2019 kwamen er 705 officiële meldingen binnen. In 2018 waren dat er nog 768. Een daling van 8%. In vergelijking met 2017, toen er een recordaantal van 818 meldingen was, is dat een vermindering van bijna 14%. Ook het aantal slachtoffers volgde een neerwaartse trend. Elk slachtoffer is er uiteraard één te veel. In 2019 viel er, jammer genoeg, 1 dodelijk slachtoffer en raakten 3 mensen zwaargewond als gevolg van spoorlopen. Het jaar daarvoor vielen er 4 doden en waren er 6 zwaargewonden. Daarnaast wegen spoorlopers ook zwaar op de stiptheid van het treinverkeer. Voor 2019 werden er 128.820 minuten vertraging geregistreerd. Ten opzichte van 2018 is dat een daling van 7,8%. Toch is dat omgerekend nog steeds gemiddeld bijna 6u vertraging per dag.

Spoorlopen	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal meldingen	509	573	679	818	768	705
Dodelijke slachtoffers	9	4	7	7	4	1
Zwaargewonden	7	3	1	7	6	3
Minuten vertraging	62.741	112.327	118.872	140.312	139.650	128.820

In 2019 waren er in Vlaanderen 388 officiële meldingen van spoorlopers. Dat is bijna twee keer zoveel als in Wallonië (200) en zelfs meer dan drie keer zoveel als in Brussel (117). De belangrijkste reden waarom mensen over de sporen lopen, blijft het nemen van een kortere weg.

Spoorlopen in 2019 regionaal	Aantal meldingen		Aantal meldingen
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	117	Luik	52
Oost-Vlaanderen	109	Namen	38
Antwerpen	90	Limburg	33
Henegouwen	83	Waals-Brabant	19
West-Vlaanderen	79	Luxemburg	8
Vlaams-Brabant	77	TOTAAL	705

Doorgedreven samenwerking op het terrein

Het lijkt erop dat de combinatie van maatregelen op het terrein, sensibilisering en repressie, stilaan resultaat beginnen op te leveren. Infrabel concentreerde zijn acties rond de 53 hotspots op het

Belgische spoorwegdomein. Stuk voor stuk plaatsen waar vaak spoorlopers gesignaleerd worden. In 2019 plaatste Infrabel 4.280 meter nieuwe afsluitingen rond de hotspots. In totaal goed voor 16.794 meter aan afsluitingen. Dat betekent dat 77,5% van alle hotspots in België nu afsluitingen hebben. Vorig jaar werden er ook op 16 plaatsen bijkomende struikelmatten geplaatst. Deze matten moeten het voor spoorlopers moeilijker maken om op het spoorwegdomein te komen. Tegen eind 2021 zullen er op 70 plaatsen struikelmatten liggen.

Sensibiliseren op jonge leeftijd

Voorkomen is beter dan genezen. Ook vorig jaar werd volop ingezet op bewustmaking. Zo trokken medewerkers van Infrabel met een speciale 360 graden film naar 25 Belgische scholen. Zo'n 10.000 leerlingen kropen er virtueel in de huid van een spoorloper en konden aan den lijve ondervinden hoe gevaarlijk dat is. Er ging ook speciale aandacht naar kinderen uit het basisonderwijs. 51.000 schoolkalenders, 15.000 schoolkits en 22.000 spelboekjes met spoorveiligheidstips en pedagogisch lesmateriaal om in de klas mee aan de slag te gaan, werden verdeeld. De reacties waren overwegend zeer positief. Daarnaast werden in 2019 ook verschillende sensibiliseringscampagnes georganiseerd naar het grote publiek toe om gevaarlijk gedrag op het spoorwegdomein te ontraden.

Spoorlopers riskeren zware straffen

In 2019 werd er door de veiligheidsagenten van Securail en door de politie ook streng en regelmatig gecontroleerd op spoorlopen. Wie tegen de lamp liep, voelde dat meteen in de portemonnee. Spoorlopen is een overtreding van de 1e graad en wordt bestraft met een geldboete van 80 tot 2.000€ (incl. opdecimen). Maar er kan ook verwezen worden naar de Wet op de Politie van de Spoorwegen (27/4/2018). Daardoor kan een overtreding bestraft worden met een gevangenisstraf van 8 dagen tot 5 jaar en/of een geldboete van minstens 208€, of met een administratieve geldboete van 300€.

Nieuwe warmtecamera's tegen spoorlopers

De daling is zeker bemoedigend toch is het aantal spoorlopers nog steeds onaanvaardbaar hoog. Daarom blijft Infrabel sterk inzetten op terreinacties. Zo is het de bedoeling om een nieuw en geavanceerd warmtecamerasysteem te gaan gebruiken in de spoortunnel van de Brusselse Noord-Zuidverbinding. Met 1.200 treinen/dag is dit het drukste spoorknooppunt van ons land. De tunnel is ook een hotspot. Verspreid over heel de tunnel hangen er 30 nieuwe camera's die 24/7 de locatie monitoren. Het gaat om warmtecamera's die perfect werken in donkere omstandigheden. Op basis van een set, vooraf gedefinieerde, regels kan het camerasysteem een onderscheid maken tussen mensen, dieren, treinen en andere voorwerpen. Op die manier worden valse alarmen er uitgefilterd. Wanneer er een detectie is, is het de bedoeling om meteen een alarmsignaal te versturen naar een controlekamer. Daar kan dan snel en deskundig de situatie geanalyseerd worden. Wanneer het effectief een spoorloper is, gaat de verlichting in de betrokken tunnelkoker aan en klinkt er ook een automatische omroeping met de waarschuwing om de gevarenzone onmiddellijk te verlaten. Voor elk type incident is er een specifiek scenario met de gepaste maatregelen. Dat kan gaan van ploegen ter plaatse sturen tot maatregelen nemen voor het treinverkeer. Dit zal van de Noord-Zuidverbinding in de toekomst, wanneer het systeem gebruikt wordt, een van de best bewaakte hotspots van België maken.